

Carla Marco

(Alt Maresme) és escriptora, poeta i metgessa. Actualment compagina l'escriptura amb la creació artística. Els seus interessos principals se centren en la teoria psicoanalítica i de la imatge, en diàleg constant amb la crítica cinematogràfica i literària. La seva recerca en moviment se centra en la dansa contemporània i la performance. L'any 2022 va publicar els seus primers volums de poesia, *Utøya* (Editorial Fonoll, 2022) i *Øculta Møl* (Viena Edicions, 2022), premi Martí Dot. Recentment ha publicat la seva darrera obra poètica i visual titulada *Vivàrium* (Llibres del Segle, 2024), guardonada amb el premi Cadaqués a Rosa Leveroni. Escriu articles per a revistes culturals com *El Temps de les Arts* i *La Lectora*. I es cocreadora del col·lectiu performàtic i d'investigació artística Alum, juntament amb Mireia Casanyes.

COMPARTEIX

Sobre l'article

No cometràs adulteri

Autor

Blanca Llum Vidal

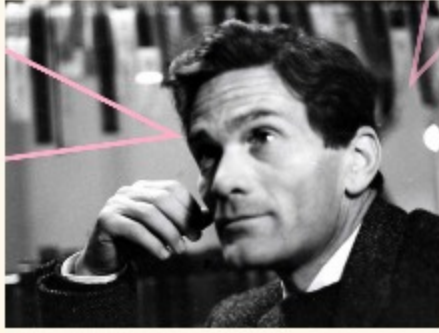
Editorial

Fragments

Destacats de l'autor

L'estranya percepció dels encants

D'entre les cendres, la ignició

Besllums. Sobre El sol i les fogueres de Perejaume

L'adulteri com a espai de llibertat i revelació

10.06.2025

A què s'inclina un cos, quan el seu impuls travessa la nit, cap al terreny desconegut del desig? Blanca Llum Vidal, en la seva obra *No cometràs adulteri*, editat per Fragmenta Editorial, ens convida a repensar l'adulteri no com una simple transgressió, sinó com un acte que desdibuixa els límits de la identitat i la institució, un espai on el desig es multiplica i es reinventa.

La seva mirada, carregada de matisos filosòfics i literaris, proposa veure en l'adulteri una forma de llibertat radical, una ruptura amb la monogàmia i la seva imposició social.

Podríem afirmar, però, que el contrast entre matrimoni i adulteri que planteja no és només de naturalesa moral, sinó de naturalesa ontològica. Parafrasejant alguna de les idees del llibre, històricament la institució del matrimoni, amb els seus drets, deures i interessos, esdevé una estructura que empresona l'individu en el sentit que pretén immobilitzar el flux del desig en un marc de seguretat i control. És aleshores quan l'adulteri, per contrast, emergeix com una violació d'aquesta estructura, però també com una forma de desbordament, de desfer-se de la seva càrrega repressiva. La paraula *adulteri* que, tal com indica Vidal, prové de *adulterare*, és a dir, 'falsificar' o 'barrejar elements estranys', ens revela com aquest acte trenca amb la unitat monolítica del jo, provocant un procés de desdoblament interior. La persona, en aquesta experiència, experimenta múltiples identitats, múltiples possibilitats de relació amb l'altre, i és potser en aquesta possibilitat de multiplicitats on rau la seva veritable llibertat. La dissolució de la identitat sexual única, exigida pel model normatiu, esdevé un acte de rebel·lia i de descoberta.

Des d'una mirada eurocentrada, l'adulteri no fa més que evidenciar «la tendència al control de l'amor, a la institució familiar, a la domesticació dels impulsos, a posar mordassa al desig, a la pulsio dicotòmica, a la fusió possessiva, al càstig religiós i polític. I en definitiva, a castigar el que troba que la llibertat és difícil i per això tan sagrada».

L'autora també reflexiona sobre quin paper juga el llenguatge en aquest context, atorgant-li el poder d'esdevenir un espai de creació i destrucció. La paraula, com a vehicle del desig, pot crear universos on tot és possible. El llenguatge pot arribar a ser tant o més adúlter que l'acte en sí, si ens referim al terme en un sentit físic i material. La paraula és perillosa perquè desvetlla, fa i desfà a les palpentes, juga en un pla molt més eteri i subtil. I es precisament per aquest fenomen que el seu marge de maniobra pot ser infinit. L'elegància del que no es veu, però està present, d'allò que s'intueix sense mostrar-se; la paraula s'insinua elegant, i en aquest

vaivé encisador aconsegueix retenir-te dolçament, et sedueix fins a apressar-te. Tant és així que «l'ordre es desballesta parlant i la immobilitat es pot revoltar amb una sola paraula».

ParaHelament, la figura de la nit com a símbol de foscor i ocultació, esdevé l'escenari on la possibilitat emergeix de l'ombra, on la realitat es dissol i el desig es manifesta sense restriccions. La foscor, en paraules de Vidal, és un espai on tot pot passar, on la llibertat es manifesta en la seva forma més pura i radical. La nit, com a territori de l'indefinit, ens recorda que la veritable llibertat resideix en l'acceptació de la foscor i de la incertesa.

Aquesta visió de l'adulteri com a espai de llibertat i revelació s'assembla a la idea expressada per Albert Serra a la seva obra *Un brindis per Sant Martí*: la literatura com a espai on la frontera entre la vida diürna i la nocturna s'esborra, on tot es confon i on la realitat i la fantasia s'entrellacen. I per extensió, l'adulteri fent-se lloc d'entre la nit i la paraula que ens situen en aquest estat de recepció i suspensió, sostingut per un espai indefinit –no codificat-, de permís i d'ofertament envers l'alteritat.

La nit com a alegoria de l'obertura al desconegut, sempre en moviment cap a alguna cosa que mai no es clou ni es preestableix. Un desig que està en constant moviment de transformació i renovació. La figura de la nit com aquest escenari en què la possibilitat emergeix d'entre la foscor i la quietud, em remet al film *Liberté* de l'Albert Serra. La nit com a l'espai impossible on tot pot esdevenir, l'espai obert a l'esdevenir dels fets, la màgia de la possibilitat, el regne en què es manifesta la potència de la imatge -del desig-. Una mena de tranquil·litat amenaçadora i indeterminada, l'energia compacta i present. La foscor on hi cap tot perquè res no se separa.

El moviment de no-tancament correspon a la manera com s'expressa aquest desig, i a la manera com els éssers *adúlter*s ofereixen la seva passió a la nit, abandonant-se a l'esdevenir d'aquest espai que es crea en la multiplicitat de possibilitats del cos i la seva transformació. La figura de l'adúlter com a ésser que defuig la imatge del subjecte passiu en el sentit que la seva potencialitat i emergeix de la seva pròpia obertura; es reapropia de l'espai de forma no possessiva, però en un llenguatge que sosté i ofereix una sensació d'insubmissió i renovació.

Al llibre també hi ha espai per a una breu reflexió sobre la fidelitat. No obstant això, tal com exposa Vidal, es un concepte l'anàlisi del qual requeriria un altre llibre i molta valentia, ja que «potser ser fidel de debò es descobrir que el pacte amorós també es pot convertir en una forma d'insubmissió radical».